

Begge lovligt bestaaende, men i Betragtning af den almindelige Valgrets Betydning for Udviklingen af alt Vel og Godt her i Landet, og i Betragtning af, at Vibeholdelsen af den er Folkets Ret, saa vilde vi kæmpe derfor, søge at vække Stemning derfor, saaledes at selv Rigsraadets Landsting maatte komme til at erkjende: Vi bør opgive vor Stilling til Forbeel for en saadan Folkestemming. Men stilles der i Udfigt, at vi, ved nu at forkaste dette Udkast, kunne blæse Rigsraadet bort og saa have Sunigrundloven, siger jeg: Her er jeg ikke med, her kan jeg ikke være med, ikke blot, fordi jeg betragter det for ugjorligt, men for ulovligt, og derfor, hvor høit jeg end elsker Sunigrundloven, aldrig kunde ønske, at den skulde gjenfødes paa denne Maade, thi da er det min Overbeviisning, at den vilde være Spiren i sig til sin egen Fordærvelse. Jeg kan ikke ønske nogenstude, at det skulde være Sæd her i Landet, at Lov skulde omstødes paa anden Maade end ved Lov, thi det vil i Længden gaae ud over den menige Befolkning, derom er ingen Tvivl, og, hvorledes end de nye Medlemmer kunne stille sig til denne Sag, vilde de vel kunne forstaae, at vi, der have en saadan Betragtning, og som tidligere have taget Deel i Rigsraadets Forhandlinger, fordi vi ansaae det for lovligt og rigtigt, nødvendigt maade have store Betæneligheder ved at see saadanne Lærdomme prædike og Noget fortalt for Folket, som aldrig kunde stee, og som, hvis det stete, kun kunde være til Folkets Fordærvelse. See, af disse Grunde siger jeg: Den Vej, man ved Forkastelsen af Forslaget maa staae ind paa for at naae det Maal, som de ærede Medlemmer, som vilde sige Nei, eftertragte, er for lang, besværlig og usikker til, at jeg skulde kunne gaae den. Spørgsmaalet bliver dernæst, om vi, selv om vi fastholde Formaalet, dog ikke maatte finde, at vi, af Hensyn til Fædrelandet og til Folket, burde ligesom unde Samfundet en Frist, inden Forsatningskampen paany optages — jeg vil ikke sige for at give Folket Ro, thi det er en meget uheldig Betegnelse for et frit Folks levende Deeltagelse i det politiske Liv, — men for at give Folket Leilighed til at see, om de have Ret, der spaae allehaande Ulykker af den nye Forsatning, eller om de have Ret, som

menne, at navnlig med den fremfor Sunigrundloven kan Fædrelandet være tjent, og vor Udvikling gaae i et sundt og godt Spor. Jeg svarer Ja til, at vi efter vor Stilling maade give en saadan Frist, og, skulde da de have Ret, som sige, at denne Forsatning betinger en rolig og heldbringende Udvikling, nuvel! saa vilde vi da sige, at vi skulde Fædrelandet Mere end vor egen personlige Overbeviisning; Enhver vil naturligvis glæde sig, om Saadant var Tilfældet, og da vil man skyde sit Formaal tilside. Men skulde det vise sig, at de have Ret, som spaae Ulykker af Forslagets Betagelse, nuvel! da kan man reise Tanen, og det skal fastholdes, at man er berettiget dertil; det skal fastholdes, at Folket nu ikke har faaet — tilbeels, fordi det ikke har villet have, — hele sin fulde Ret, og det skal fastholdes, for at vi da kunne have den moraliske Ret til at gjøre det gjældende, og da er det min Overbeviisning, at da vilde vi ganske anderledes kunne samle Folket til Kamp derfor, thi da har det Troen ihænde for, hvorledes det hænger sammen, og da haer jeg, at selv mange af de Kræfter, som have staaet imod os i denne Kamp, vilde staae paa Folkets Side. Jeg har det Haab, kun Haabet. Men jeg gif ikke denne Vej, jeg kunde ikke sige Ja til dette Forslag, dersom jeg opfattede det saaledes, som jeg troer, at mange af de ærede Herrer gjorde, der vilde sige Nei, dersom jeg nærede denne Frygt — jeg vil ikke omtale den vanvittige Frygt, som httre sig deri, at Nogle for ramme Alvor mente at kunne see Glimt af Træhest, spansk Rappe og Hundehul i dette Forslag, en Frygt, som jeg er overbeviist, at ikke Noget indenfor denne Sal har — men jeg mener den Frygt, der httre sig deri, at den Forsamling, som dette Forslag vil stabe, at de to Thing, hvoraf den skal bestaae, nødvendigt maade freinkalde saa stærke Brydninger, at vor Udvikling ikke kan gaae fremad, men at vi endog staae Fare for ikke at kunne fastholde de Fordelse, vi ved vor Udvikling alt have vundet, s. Ex. den almindelige Bærnepligt. Jeg er overbeviist om, at det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), hvis Høisind og rene Villie jeg har den dybeste Agtelse for, aldrig har kunnet i Anledning af Forsla-